

JUSTIITSMINISTEERIUM

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
koda@koda.ee
Toom-Kooli 17
10130, Tallinn

Meie 25.10.2023

nr 7-1/6988

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus äritehingutes esinevate hilinenud maksete tõkestamise kohta

Lugupeetud huvigruppide esindajad!

Euroopa Komisjon avaldas käesoleva aasta alguses avaliku konsultatsiooni „[Makseviivitused – ELi eeskirjade ajakohastamine](#)“, mille käigus kogus ka Justiitsministeerium huvirühmade arvamusi, vt [siit](#) ja toimik [EIS](#)-is. Konsultatsiooni eesmärk oli hilinenud maksmise direktiivi 2011/7/EL läbivaatamine ja uue seadusandliku algatusega välja tulemine.

Komisjon tutvustas 12. septembril 2023 mitut algatust, mille fookuses on Euroopa väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) vajadused praeguses majanduskeskkonnas. VKEde abipaketi teatises tehti ettepanek uute meetmete kohta, millega anda lühiajalist abi, hoogustada VKEde pikaajalist konkurentsivõimet ja suurendada õiglust kogu ühtse turu ettevõtluskeskkonnas. Nende meetmete osana avaldas komisjon ka uued ettepanekud äritehingutes hilinenud makseid käsitleva määruse kohta ja direktiivi kohta, millega kehtestatakse VKEdele peakontori asukohal põhinev maksusüsteem.

Uue määrusega, mis käsitleb hilinenud makseid äriühingutes, võideldakse Komisjoni sõnul makseviivituste ebaõiglase tava vastu, mis kahjustab VKEde rahavoogu ning vähendab tarneahelate konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet. Määrus hakkab asendama 2011. aasta hilinenud maksete direktiivi, millega sätestatakse reeglid maksetähtaegadele äritehingutes ettevõtjate vahel või riigiasutuste ja ettevõtjate vahel eesmärgiga tõhustada hilinenud maksimisega võitlemist Euroopa Liidus. Uuendatud õigusaktiga püütakse võidelda makseviivitustega senisest veelgi tõhusamalt, karmistades maksetähtaegade seotud norme, et tagada suurem õiglus võlaõiguslikes tehingutes, suurendades VKEde ning tarneahelate vastupanuvõimet. Samuti soodustatakse digivahendite kasutamist ja soovitakse parandada ettevõtjate finantskirjaoskust.

Komisjoni analüüside kohaselt on kehtiva direktiivi puuduseks ennetusmeetmete ja tõhusa jõustamis- ning hüvitusmehhanismide puudumine. Samuti on leitud, et direktiivi mõistetes esineb ebaselgust. Määrus oleks otsekohalduv, kuid liikmesriikidele säilitatakse paindlikkus täitevasutuste, alternatiivsete vaidluste lahendamise mehhanismide ja finantskirjaoskuse tõstmise osas. Olulise muudatusena plaanitakse kehtestada kõigi määruse rakendamisalasse jäävate tehingute jaoks ühtne maksetähtaeg 30 päeva. Selle tähtaja piires säilib pooltel lepinguvabadus ja siseriiklikes õigusaktides võib ette näha ka lühemaid maksetähtaegasid. Intressi maksmine muutub automaatseks ja kohustuslikuks kuni võla tasumiseni. Vastupidiselt kehtivale direktiivile ei saa võlausaldaja ettepaneku kohaselt loobuda oma õigusest nõuda viivist hilinenud maksete eest.

Komisjoni ettepaneku kohaselt peavad liikmesriigid looma jõustamisasutused, et kindlustada reeglitest kinnipidamine. Asutustele oleks võimalik esitada kaebusi, neil oleks pädevus algatada uurimisi ja määrata määruse reeglite rikkumise eest sanktsioone, mis peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Lisaks peaksid liikmesriigid edendama vaidluste lahendamise alternatiivsete võimaluste vabatahtlikku kasutamist, et pakkuda kiiret lahendust pooltevahelistele vaidlustele.

Määruse eelnõu on kättesaadav järgmise lingi kaudu: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52023PC0533\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52023PC0533(01)).

Määruse avaldamisel koostatud Euroopa Komisjoni pressiteade ja taustamaterjalid on leitavad siit: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_4409.

Tegemist on Euroopa Komisjoni algatusega ehk see, kas ja mis kujul ettepanek vastu võetakse, selgub arutelude käigus. Seetõttu soovime Teid kaasata Eesti seisukohtade kujundamisse ning edastame määruse eelnõu Teile arvamuse avaldamiseks. Arvestades Vabariigi Valitsuse seisukohtade koordineerimise ja kinnitamise ajaraami, oleme tänulikud, kui esitate arvamuse hiljemalt **27. novembril 2023** aadressile info@just.ee.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heddi Lutterus
Asekantsler

Lisaadressaadid:

Eesti Toiduainetööstuse Liit
Eesti Ehitusettevõtjate Liit
Eesti Mööblitootjate Liit
Eesti Masinatööstuse Liit
Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit
Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon
Eesti Suurettevõtjate Assotsiatsioon
Eesti Kaupmeeste Liit
Teenusmajanduse Koda
Eesti E-kaubanduse Liit
Eesti Advokatuur
Eesti Juristide Liit
Tartu Ülikooli õigusteaduskond
Tallinna Tehnikaülikooli õiguse instituut
Tallinna Ülikooli Ühiskonnateaduste Instituut
Riigikohus
Tallinna Ringkonnakohus
Tartu Ringkonnakohus
Harju Maakohus Tallinna kohtumaja
Tartu Maakohus
Pärnu Maakohus
Viru Maakohus
Konkurentsiamet

Maria Vettik 53229052
Maria.Vettik@just.ee